

PROCEEDINGS OF THE YEREVAN STATE UNIVERSITY

Physical and Mathematical Sciences

№ 1 (233), 2014

ՀԱՍՏԱՌԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԵՐ

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ

Վ. Ս. Ասլամյան. Դե Մորգանի զիգզագաձև ֆունկցիաների մասին

էջ. 3–6

Գոյություն ունեն Դե Մորգանի ֆունկցիաների հինգ ենթալրիվ դասեր: Դրանցից չորսը սահմանվում են, որպես որոշ հարաբերություններ պահպանող (քլիններ համովացող) ֆունկցիաների դասեր: Սակայն հինգերորդ դասը՝ կազմված Դե Մորգանի զիգզագաձև ֆունկցիաներից, հարաբերությունների միջոցով սահմանված չէ: Հոդվածում ներկայացված է. այդ դասի մեջ մտնող Դե Մորգանի ֆունկցիաները, նույնպես պահպանում են որոշ հարաբերություններ:

Յոլ. Ռ. Հակոբյան, Ոլ. Զ. Հովհաննեսյան. Փոքրագույն քառակուսիների եղանակում երկմակարդակային վերապայմանավորման մասին էջ. 7–15

Հոդվածում առաջարկվում է հանրահաշվական երկմակարդակային վերապայմանավորիչների կառուցման մի մոտեցում նորմալ համակարգերի մատրիցների համար, որոնք առաջանում են, եթե տվյալները մոտարկվում են կտոր առ կտոր զծային բազմաչափ ֆունկցիաների միջոցով՝ փոքրագույն քառակուսիների եղանակի կիրառմամբ: Կառուցման հիմքում ընկած է ստորակարգային ցանցերի համապատասխան, երկմակարդակային տրոհում՝ ենթակառույցների և մատրիցների: Ստուգված են վերապայմանավորված մատրիցների պայմանավորվածության թվի զնահատականները:

Հ. Ս. Քամայյան. Բերնշտեյնի թեորեմի օպերատորային տարրերակ էջ. 16–18

Ինչպես հայտնի է իրական առանցքի վրա սահմանափակ հավասարաչափ անընդհատ ֆունկցիաները կարելի է մոտարկել ամբողջ ֆունկցիաների միջոցով՝ Բերնշտեյնի դասերից: Աշխատանքում ներկայացվում է այս թեորեմի օպերատորային տարրերակը:

Տ. Մ. Խուդոյյան. β -հավասարաչափ հանրահաշվի իրական մասին դեֆորմացիայի մասին էջ. 19–21

Հոդվածում ուսումնասիրվում են β -հավասարաչափ հանրահաշվի, լոկալ, կոմպակտ հասուրովիյան տարածությունում, իրական մասի դեֆորմացիաները: Ապացուցվում է, որ եթե դեֆորմացիայի կիսախոսմբը պարունակում է ափինականից տարրերվող գոմե մեկ դեֆորմացիա, ապա β -հավասարաչափ հանրահաշիվը համընկնում է բոլոր անընդհատ, սահմանափակ կոմպլեքսարժեք ֆունկցիաների հանրահաշվի հետ:

Ա. Բ. Մինասյան. Ուղղի կրկնակի համակարգով ֆուրիեի գործակիցների մասին
էջ. 22–25

Աշխատանքում ապացուցվում է, որ ցանկացած $0 < \varepsilon < 1$, $p \geq 1$ և $f(x, y) \in L^p[0, 1]^2$ յուրաքանչյուր ֆունկցիայի համար, կարելի է գտնել այնպիսի ֆունկցիա՝ $g(x, y) \in L^p[0, 1]^2$, $\text{mes}\{(x, y) \in [0, 1]^2\}$, որ հաջորդականությունում բոլոր ոչ զրոյական անդամները՝ $\{|c_{k,n}(g)|, (k, n) \in \text{spec}(g)\} \sqrt{b^2 - 4ac}$ դասավորվեն բոլոր ճառագայթների նվազող հաջորդականությամբ:

Բ. Հ. Սահակյան. $\langle \rho_j, W_j \rangle$ բացարձակ մոնուոն ֆունկցիաների ներկայացման մասին
էջ. 26–34

Հեղինակի [1] աշխատանքում, մասնավորապես, մտցվել է $\langle \rho_j, W_j \rangle$ բացարձակ մոնուոն ֆունկցիայի գաղափարը: Այս աշխատանքում որոշակի $\{W_j(x)\}_0^\infty$ հաջորդականությունների համար դիտարկված են $\langle \rho_j, W_j \rangle$ բացարձակ մոնուոն ֆունկցիաների դասեր և ուսումնասիրվում են նրանց ներկայացման հարցերը:

ՄԵԽԱՆԻԿԱ

Մ. Վ. Բելուրեկյան, Ա. Ա. Պապյան. Սալշերտի մագնիսաառաձգական տատանումների խնդրի մասին արտաքին երկայնական մագնիսական դաշտի առկայությամբ
էջ. 35–39

Հետազոտվում են էլեկտրահաղորդիչ սալշերտի ծովան տատանումներն երկայնական մագնիսական դաշտում: Խնդիրը լուծվում է բարակ մարմինների մագնիսաառաձգականության վարկածի հիման վրա, օգտագործելով իդեալական հաղորդչի մոդելը սալշերտի դիմային մակերևույթի եզրային պայմանների համար: Բերվում են տատանման հաճախությունների և մարման գործակիցների բվային արդյունքները՝ կախված մագնիսական դաշտի լարումից:

ԲՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱ

Ա. Ա. Խաչատրյան. Մոնադիկ տրամաբանական ծրագրերի օպտիմալացման մասին
էջ. 40–47

Սույն հոդվածը նվիրված է մոնադիկ տրամաբանական ծրագրերի և հարցումների օպտիմալացման ուսումնասիրությանը: Ծրագիրը (հարցումը) կանվանենք մոնադիկ, եթե այն չի օգտագործում ֆունկցիոնալ սիմվոլներ մեծ տեղայնությամբ, և օգտագործում է միայն մեկ տեղանի պրեդիկատային սիմվոլներ: Նկարագրվում են ծրագրի և հարցման ձևափոխություններ, որով ցանկացած P մոնադիկ ծրագրի և G ֆունկտիվականներ չպարունակող հարցում ֆունկտիվ կապվում է մեկ այլ P' ծրագրի և G' հարցման, այնպես որ P' ծրագիրն որոշված է G' հարցման նկատմամբ և $P' \models G$, այն և միայն այն դեպքում, եթե $P' \models G'$: Նշենք, որ ձևափոխությամբ ստացված P' ծրագիրը նույնն է բոլոր հարցումների համար:

Հ. Է. Սարգսյան. MINLA խնդրի լուծման մի ռեկուրսիվ մոտեցման մասին

էջ. 48–50

Աշխատաքրություն ներկայացված է ռեկուրսիվ մոտեցում “Գրաֆի միմիմալ գծային համարակալում ըստ երկարության” խնդրի լուծման համար: Ներկայացված է տեղադրության միմիմալության հայտանիշ, որից որպես հետևանք ստացվում է երկկողմանի, Ռ-օրիենտացված գրաֆների դասում խնդրի բազմանդամային լուծելիության պարզեցված ապացույց:

ՖԻԶԻԿԱ**L. Ռ. Աղյամ, Ե. Բ. Դայյամ. Կատիոնային պորֆիրիմների ազդեցությունը ԴՆԹ-ի հալման պարամետրերի վրա**

էջ. 51–56

Ուսումնասիրվել է տարրեր կողմնային խմբերով ջրալուծելի կատիոնների 3N- և 4N-պիրիդիլ պորֆիրիմների ազդեցությունը հորբի ուրցագեղձի ԴՆԹ-ի հալման պարամետրերի վրա: Ցույց է տրված, որ պորֆիրինի առկայությունը բերում է ԴՆԹ-ի հալման կորի պարամետրերի և տեսրի փոփոխության: Ստացված արդյունքներից մենք ենթադրում ենք, որ 3N-պորֆիրիմները ինտերվալացվում են GC-հարուստ տեղամասեր՝ նվազեցնելով այս տեղամասերի ջերմակայունությունը, ինչը և պատճառ է հանդիսանում հալման ինտերվալի նվազեցմանը: 4N-պորֆիրիմների համար պորֆիրին/ԴՆԹ փոքր հարաբերական կոնցենտրացիայի դեպքում “միանում” է արտաքին կապման մեխանիզմը: Արդյունքում այս պորֆիրիմների կոնցենտրացիայի աճին զուգահեռ ԴՆԹ-ի հալման պարամետրերի փոփոխություն չի գրանցվում:

Զ. Ա. Գրիգորյան. Պոլիմերային մատրիքսի վրա երկշղթա ԴՆԹ-ի հեղուկ բյուրեղային փուլը

էջ. 57–60

Հետազոտվել են ԴՆԹ-ի կարճ ֆրազմենտներով հեղուկ բյուրեղային փուլի ձևավորումը ջուր պարունակող պոլիմերային մատրիքսում, ինչպես նաև կողմնորոշիչ կարգավորման վրա փոխազդեցության պարամետրերի և պոլիմերի ծավալային ֆրակցիայի ազդեցությունը: Ցույց է տրվել, որ հեղուկ բյուրեղային կարգավորման առաջացումն եշ-ԴՆԹ-ում, որն ընկրնված է պոլիմերային մատրիքսի մեջ, տեղի է ունենում ծավալային ֆրակցիայի աճին զուգընթաց: Խզուրությունը և նեմատիկ փուլերի միջև անցնան ծավալային ֆրակցիան կախված է Ֆլորի-Հյուգենսի ջերմաստիճանից կախված պարամետրի արժեքից: Ստացված արդյունքները վկայում են ԴՆԹ-ի մոլեկուլների կարգավորման վրա պոլիմերային մատրիքսի ազդեցության մասին:

Վ. Ա. Թերկողյան, Ա. Ժ. Բարաջանյան, Խ. Վ. Ներկարարյան, Կ. Լի. Մակերեսութային պլազմոն-պոլյարիտոնների նոդերն ուռուցիկ գլանային միկրոռեզոնատորում

էջ. 61–66

Դիտարկվում է մակերեսութային պլազմոն-պոլյարիտոնների “շշնչածել” մոդերը ուռուցիկ գլանային միկրոռեզոնատորում: Մշակված տեսական մոդելը թույլ է տալիս ստանալ արտահայտություններ դաշտի մոդերի, ուղղութանակային հաճախությունների, ինչպես նաև կլանման և ճառագայթային կորուստների հաճախությունների լայն տիրույթում: Ստացված արդյունքները թույլ են տալիս գոնել ուռուցիկ գլանային միկրոռեզոնատորում օպտիմալ պայմաններ արդյունավետ էմիսիայի համար և կարող են ծառայել որպես կիրառական ուղեցույց միկրոռեզոնատորի համար: